

ZBORNICA VARNOSTI
IN ZDRAVJA PRI DELU

ZZZS
Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije
Miklošičeva cesta 24
1507 Ljubljana
www.zzzs.si

NAVODILO ZA VARNO DELO

ROČNI ELEKTRIČNI VRTALNI STROJ

Šifra dokumenta / izdaja:
NVD – ZbVZD – Sp 008 / 01

Stran: 1/2

www.zbornica-vzd.si

1. NAVODILA IN VARNOSTNI UKREPI PRED ZAČETKOM DELA

- **Seznani se z navodili za varno uporabo in jih dosledno upoštevaj.**
- Preglej in uredi **okolico delovnega mesta.**
- Uporabljaljaj samo **brezhibno delovno opremo.**
- Preveri **delovanje varnostnih naprav.**
- **NE PRIČNI Z DELOM**, če:
  - ❖ nisi ustrezno **usposobljen** (ustrezno zdravniško spričevalo, teoretično in praktično usposobljen, seznanjen z navodili za varno delo, ipd.),
  - ❖ si v neustreznem **psihofizičnem stanju** (pod vplivom psihoaktivnih substanc – alkohol, droge, psihoaktivna zdravila, ipd.), bolan, utrujen.
- V primeru ugotovljenih **pomanjkljivosti** in nepravilnosti **takoj obvesti pristojnega.**

2. OPOZORILA in NEVARNOSTI

- Poškodovan električni vodnik.
- Neustrezna svetloba delovnega mesta med vrtnanjem.
- Sveder se zatakne, stroj pa ima prevelik vrtilni moment.
- Ostružki letijo v okolico.
- Brezobzirno ravnanje z vrtalnimi strojem.

3. VARNOSTNI UKREPI IN PRAVILA VARNEGA TER ZDRAVEGA DELA

- Delovno opremo uporabljaljaj **namensko in v skladu z navodili za varno delo proizvajalca delovne opreme.**
- Z delovno opremo upravljaj tako, da **s svojim delom ne ogrožaš svoje varnosti in zdravja** ali varnosti in zdravja drugih oseb.
- **Prepovedano je poseganje v nevarno območje!**
- **Prepovedano je odstranjevanje varnostnih naprav in varoval ali povzročiti, da te ne delujejo.**
- Paziti moramo, da je kabel od priklopa pa do orodja položen tako, da se ne more mehansko poškodovati oziroma ne ovira ostalih v okolici.
- Sveder moramo vstavljati takrat, ko stroj še ni priključen na električno napetost. Sveder mora biti pravilno nabrušen in pravilno vpet v glavo stroja. Glavo lahko zategujemo samo s posebnim ključem. Zategovanje neposredno z roko ali drugim orodjem je prepovedano.
- Delavec mora z ročnim vrtalnim strojem delati tako, da ne izgubi ravnotežja zaradi nepričakovanih sunkov, ki se pojavijo med vrtnanjem.
- Med vrtnanjem delavec manjših obdelovancev ne sme držati med prsti, še posebno, če imajo ostre robove.
- Delavec mora med vrtnanje enakomerno in zmerno potiskati sveder v izvrtino.
- Vrtati mora s hitrostjo, ki ustreza obdelovancu in premeru izvrtine.
- Pri delih na višini se mora delavec zavarovati proti padcem.
- Delovno mesto mora biti dovolj osvetljeno - vsaj 300 lx.
- Delavec mora držati stroj tako, da ni možnosti, da bi mu vrteči deli stroja zgrabili dele obleke.
- Pri vrtnanju nad glavo je potrebno vedno uporabljati zaščitna očala. Pri dolgotrajnem vrtnanju je potrebno večkrat prekiniti z vrtnanjem, odložiti vrtalni stroj

	<p>in spustiti roke ob telesu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kadar delavec odloži vrtalni stroj, mora biti ta odložen tako, da ni možnosti, da bi stroj padel ali kako drugače povzročil poškodbo. ➤ Po končanem delu mora delavec stroj izključiti, stroj in sveder očistiti in shraniti na suho mesto. 	
4. OSEBNA VAROVALNA OPREMA		
 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Osebna varovalna oprema mora biti skladna z veljavnimi standardi. ➤ Delavec mora pri svojem delu dosledno in namensko uporabljati osebno varovalno opremo v skladu z navodili proizvajalca, jo redno čistiti in vzdrževati ter skrbeti za njeno brezhibnost. ➤ Uporabnik delovne opreme mora uporabljati naslednjo osebno varovalno opremo: <ul style="list-style-type: none"> ❖ delovna obleka, ❖ zaščita sluha (po potrebi - SIST EN 352-2), ❖ zaščitne rokavice (SIST EN 388), ❖ zaščitna obutev s kapico (SIST EN ISO 20345). 	
5. UKREPI IN NAVODILA OB MOTNJAH		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ V kolikor pred začetkom dela ali med delom ugotoviš na stroju, orodju ali pripravah kakršnekoli poškodbe, pomanjkljivosti, ki ogrožajo nadaljnjo varno delo, delovno opremo takoj izključi in o tem obvesti pristojnega. ➤ Stroj opremi z napisom »POZOR! NE VKLAPLJAJ, STROJ V OKVARI!« 	
6. PRVA POMOČ IN REŠEVANJE		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pri nepravilnostih v delovanju aktiviraj izklop v sili, izključi glavno stikalo in obvesti nadrejenega. ➤ V primeru nezgod z delovno opremo izključi pogon delovne opreme, poškodovano osebo reši iz nevarnega območja. ➤ O dogodku obvesti reševalce – PRIJAVA NEZGOD 112. ➤ Poškodovancu nudi prvo pomoč do prihoda reševalcev oz. ga pospremi v ambulanto prve pomoči. 	
7. POSLEDICE KRŠITEV NAVODIL VARNEGA DELA		
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zdravstvene posledice: poškodba pri delu, zdravstvene okvare, smrt. ➤ Delovno pravne posledice: opozorilo, opomin, prenehanje dela. 	